

شناسه مدرک : TO-WR-۰۰۰

شماره بازنگری : ...

دستورالعمل دفتر فنی

دستورالعمل تضمین قراردادهای پیمانکاری

شناسه مدرک : TO-WR-۰۰۰

کپی، تکثیر و یا تغییر این سند به هر طریق توسط هر فرد درون یا خارج شرکت مجاز نیست.

در موقع استناد به این سند توجه گردد که آخرین بازنگری دارای ارزش بوده و نسخ قدیمی فاقد اعتبار است.

(اسناد معتبر، دارای مهرسبز "معتبر است" و اسناد منسوخ، به مهر قرمز "منسوخ است" مهور می‌گردد.)

آخرین ویرایش:	تهیه کننده	تأیید کننده	تصویب کننده
نام و نام خانوادگی	الهام پشتون		محمد حسین فیروزی
سمت	سرپرست دفتر فنی		مدیر عامل
تاریخ	۱۴۰۵/۰۲/۱۵		
امضاء			

سایر ویرایشها

جدول شرح تغییرات ویرایش	تاریخ	شرح تغییر	شماره صفحات تغییر یافته	منشاء تغییرات	امضاء		
					تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده

شناسه مدرک : TO-WR-۰۰۰

شماره بازنگری : ...

دستورالعمل دفتر فنی

۱. هدف

بررسی و شناخت انواع ضمانت نامه (براساس آخرین اصلاح تصویب نامه ۱۳۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹ ه مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۲ هیئت وزیران)

۲. دامنه کاربرد

واحد دفتر فنی و حسابداری و امور مالی

۳. تعاریف

تضمین : به منظور سپردن مال یا وجه نقد، یا به عهده گرفتن تعهد فرعی یا مضاعف، به منظور پابندی به یک تعهد اصلی و شروط مربوط به آن می باشد.

ضمانت نامه : سندی است برای محکم کردن تعهدات متعهد، که شخص دومی (ضامن)، براساس درخواست متعهد و با رعایت ضوابط مربوطه، تعهد می کند که در سررسید یا شرایط معین، مبلغ معینی را بابت موضوع خاصی که مربوط به تعهد اصلی متعهد است، به ذی نفع تعهد اصلی یا به حواله کرد او بپردازد.

سپردن تضمین : انجام مجموعه اقدامات متعهد اصلی، برای تأمین و تسلیم تضمین به ذی نفع تعهد، به نحوی که تضمین با رعایت تمام مقررات و ضوابط مربوط، در دسترس ذی نفع تعهد قرار گیرد و وی بتواند هر زمان خواست طبق مقررات، وجه مربوط به آن را ضبط یا مبلغ ضمانت نامه را از ضامن دریافت کند.

آزاد سازی تضمین : انجام کلیه اقدامات در اختیار ذی نفع تعهد (دستگاه مناقصه گزار یا کارفرما)، به منظور آنکه تضمین یا ضمانت نامه از دسترس وی خارج گردد و متعهد (مناقصه گر) قادر باشد تضمین را به خود برگرداند.

۴. ماده ۱ (انواع ضمانت نامه های معتبر در معاملات دولتی)

الف. ضمانت نامه بانکی و یا ضمانت نامه های صادره از سوی مؤسسات اعتباری غیربانکی که دارای مجوز فعالیت از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران هستند

ب. اصل فیش واریز وجه نقد به حساب سپرده بانکی مجاز.

پ. ضمانت نامه صادره توسط مؤسسات بیمه گر دارای مجوز لازم برای فعالیت و صدور ضمانت نامه از سوی بیمه مرکزی ایران.

ت. سفته با امضای صاحبان امضای مجاز همراه با مهر برای اشخاص حقوقی معادل هشتاد درصد ارزش اسمی آن.

ث. گواهی خالص مطالبات قطعی تأیید شده قراردادهای اجرائی و ذی حسابان مربوط برای همان دستگاه اجرائی مطابق کاربرگ پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیئت دولت است.

ج. اوراق مشارکت بی نام تضمین شده بانک ها و دولت با قابلیت بازخرید قبل از سررسید (موضوع قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت).

چ. وثیقه ملکی معادل هشتاد و پنج درصد ارزش کارشناسی رسمی آن.

شناسه مدرک : TO-WR-۰۰۰۰

شماره بازنگری : ...

دستورالعمل دفتر فنی

ج. ضمانت نامه های صادره توسط صندوق های ضمانت دولتی که به موجب قانون تأسیس شده یا می شوند و طبق اساسنامه فعالیت می نمایند.

۵. ماده ۲ (انواع تضمین در قرارداد های پیمانکاری):

- الف - تضمین شرکت در مناقصه (فرآیند ارجاع کار) (وجه التزام)
- ب - تضمین انجام تعهدات
- ج - تضمین پیش پرداخت
- د - تضمین حسن انجام کار

الف - تضمین شرکت در مناقصه (فرآیند ارجاع کار) (وجه التزام)

تضمینی که اشخاص (حقیقی/ حقوقی)، برای اثبات قصد و حداقلی از توان خود، به نفع کارفرما می سپارند تا کارفرما آنان را در مراحل بعدی فرآیند ارجاع کار شرکت دهد.

مبلغ تضمین شرکت در مناقصه برحسب درصدی از برآورد هزینه اجرای کار به شرح جدول زیر تعیین می شود:

برآورد هزینه اجرای کار	تا (۲۰) برابر سقف معاملات متوسط	مازاد بر (۲۰) تا (۲۰۰) برابر سقف معاملات متوسط	مازاد بر (۲۰۰) تا (۲۰۰۰) برابر سقف معاملات متوسط	مازاد بر (۲۰۰۰) برابر سقف معاملات متوسط
درصد	۵	۲	۱	۰/۵

تضمین معتبر شرکت در فرآیند ارجاع کار، به صورت یک یا ترکیبی از تضمین های موضوع بندهای (الف)، (ب)، (پ)، (ج)، (ج) و (ح) ماده (۱) می باشد.

به منظور ارائه مبلغ پیشنهادی منطقی و تعهد شرکت کنندگان برنده برای امضا کردن قرارداد وجود تضمین شرکت در مناقصه الزامی است.

پیمانکار این تضمین را در پاکتی کنار مابقی پاکت ها مانند پیشنهاد قیمت و ... طبق اسناد ارجاع کار و اسناد مناقصه قبل از اتمام مهلت تعیین شده کارفرما برای کارفرما ارسال خواهد کرد، با این تضمین پیمانکار نمی تواند از مسئولیت های مربوط به پروژه و قیمت پروژه که خود برای برنده شدن پیشنهاد داده است سرپیچی کند و در صورت متعهد نبودن، تضمین مربوط به پیمانکار توسط مناقصه گزار ضبط خواهد شد.

زمان تسلیم تضمین شرکت در مناقصه: زمان تسلیم تضمین شرکت در مناقصه، زمان پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکار است.

زمان آزاد سازی یا ضبط تضمین شرکت در مناقصه: پس از تعیین برندگان اول و دوم، تضمین شرکت در مناقصه سایر شرکت کنندگان باید حداکثر ظرف هفت روز کاری آزاد شود.

شناسه مدرک : TO-WR-۰۰۰

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل دفتر فنی

در صورت امتناع برنده اول از انعقاد قرارداد یا عدم ارائه تضمین انجام تعهدات، تضمین شرکت در مناقصه وی ضبط و قرارداد با برنده دوم منعقد می گردد. در صورت امتناع نفر دوم یا عدم انعقاد قرارداد، تضمین شرکت در مناقصه وی نیز ضبط و فرآیند مناقصه تجدید می شود.

• روند گرفتن و آزادسازی ضمانت نامه برای مناقصات

در اسناد مناقصه، موضوع مناقصه، مبلغ ضمانت نامه و شماره شبا دستگاه مناقصه گزار مشخص است. واحد امور مالی با توجه به مبلغ تعیین شده و فرم درخواست ضمانت نامه، به بانک مراجعه می کند و برگه تضمین را دریافت می کند سپس ضمانت نامه را به واحد دفتر فنی جهت جمع بندی پاکت های مناقصه می سپارد. برای آزاد سازی ضمانت نامه مناقصه، به دستگاه مناقصه گزار (کارفرما) نامه می زنیم، نامه تأییدیه آزادسازی تضمین از طرف کارفرما به بانک، برای پیمانکار ارسال می شود. پیمانکار با نامه کارفرما به بانک مراجعه می کند و ضمانت را آزاد می کند.

ب- تضمین انجام تعهدات

تضمینی است که اشخاص پس از فرآیند ارجاع کار و انتخاب شدن برای معامله، به منظور اثبات پایبندی به انجام تعهدات خود باید قبل از انعقاد قرارداد به کارفرما بسپارند.

مبلغ تضمین انجام تعهدات معادل پنج درصد (۵٪) مبلغ اولیه پیمان (مبلغ پیشنهادی پیمانکار) است.

تضمین معتبر برای انجام تعهدات برحسب درصدی از مبلغ اولیه پیمان به شرح جدول زیر است:

مبلغ معامله		مازاد بر (۲۰) برابر سقف معاملات متوسط	
درصد	۵	۲/۵	۲/۵
نوع تضمین	(الف)، (ب)، (ج) و (ه)	(الف)، (ب)، (پ)، (ج)، (ح) و (ز)	(الف)، (ب)، (پ)، (ت)، (ج)، (ز) و (ح)

زمان تسلیم تضمین انجام تعهدات: مهلت مناقصه گر برای ارائه تضمین انجام تعهدات و امضای قرارداد باید در اسناد ارجاع کار تصریح شود. مهلت مناقصه گزار در امضا و ابلاغ قرارداد حداکثر تا پایان مدت اعتبار پیشنهاد ها است.

زمان آزاد سازی تضمین انجام تعهدات: زمان آزاد سازی تضمین انجام تعهدات، زمانی است که کار اجرایی و همه تعهدات ذکر شده در پیمان بطور کامل انجام شده و به تأیید کارفرما رسیده است و عملاً پروژه تحویل موقت شده است و تضمین آزاد می شود.

ج- تضمین پیش پرداخت

شناسه مدرک : TO-WR-۰۰۰

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل دفتر فنی

تضمینی که اشخاص پس از انعقاد قرارداد، درقبال دریافت پیش پرداخت براساس اسناد ارجاع کار، به کارفرما می سپارند. میزان پیش پرداخت از پانزده درصد تا بیست و پنج درصد مبلغ اولیه پیمان است که مقدار دقیق آن باید در اسناد فرآیند ارجاع کار و پیمان از سوی کارفرما پیش بینی و قید شود.

تضمین معتبر برای پیش پرداخت شامل ضمانت نامه های موضوع بندهای (الف)، (پ)، (ث)، (ج)، (چ) و (ح) ماده (۱) می باشد.

در قراردادهای پیمانکاری احداث، مبلغ پیش پرداخت در سه قسط به شرح زیر در ازای ارائه ضمانت نامه به نفع دستگاه اجرایی بدون کسر کسورات قانونی پرداخت می شود :

۱. **قسط اول** معادل چهل درصد مبلغ پیش پرداخت پس از تحویل کارگاه

۲. **قسط دوم** معادل سی درصد مبلغ پیش پرداخت، پس از تجهیز کارگاه طبق شرایط تعیین شده در اسناد ارجاع کار و قرارداد برای شروع عملیات لازم است.

۳. **قسط سوم** معادل سی درصد مبلغ پیش پرداخت، پس از انجام سی درصد مبلغ اولیه پیمان طبق صورت وضعیت های موقت بدون محاسبه مصالح پای کار.

پس از واریز اقساط اول و دوم پیش پرداخت، (معادل هفتاد درصد پیش پرداخت) نسبت مبلغ کل پیش پرداخت به مبلغ اولیه پیمان از مبلغ ناخالص تمام صورت وضعیت های موقت (به استثنای تعدیل، مابه التفاوت نرخ مصالح و پرداخت های مشابه) کسر می شود و بعد از واریز قسط سوم، معادل یکصد و چهارده درصد نسبت کل پیش پرداخت به مبلغ اولیه پیمان از صورت وضعیت ها کسر می شود به نحوی که مبلغ پیش پرداخت تا آخرین صورت وضعیت موقت مستهلک شود.

زمان تسلیم تضمین پیش پرداخت:

زمان تسلیم تضمین پیش پرداخت، قبل از دریافت پیش پرداخت است.

زمان آزاد سازی تضمین پیش پرداخت:

زمان آزاد سازی تضمین پیش پرداخت، موقع مستهلک شدن کامل مبلغ پیش پرداخت بنا به درخواست سپارنده است .

د- تضمین حسن انجام کار (کسور حسن انجام کار - کسور وجه الضمان)

تضمینی که اشخاص در قبال آزاد سازی سپرده حسن اجرای کار به کارفرما می سپارند.

سپرده حسن اجرای کار: مبلغ نقدی که بابت تضمین حسن اجرای کار از هر پرداخت کارفرما به طرف قرارداد، کسر و در دوره مقرر تعیین شده در قرارداد در حساب سپرده کارفرما نگهداری و پس از حصول شرایط مندرج در قرارداد (از حیث زمان و کم و کیف اجرای تعهدات قراردادی) آزاد می شود.

زمان تسلیم تضمین حسن انجام کار: زمان تسلیم تضمین حسن انجام کار به کارفرما، زمان دریافت کسور حسن انجام کار توسط پیمانکار است.

زمان آزاد سازی تضمین حسن انجام کار: زمان آزاد سازی تضمین حسن انجام کار شامل دو مرحله است:

شناسه مدرک : TO-WR-۰۰۰۰

شماره بازنگری : ...

دستورالعمل دفتر فنی

مرحله اول: ۵۰ درصد کسورات یا تضمین هنگام تحویل موقت آزاد می شود .

مرحله دوم: ۵۰ درصد دوم تضمین یا کسور حسن انجام کار، زمان تحویل قطعی و خاتمه پیمان آزاد می شود.

- ❖ ضبط تضامین حسن انجام تعهدات ، پیش پرداخت و حسن انجام کار طبق مفاد قرارداد است.
- ❖ در صورت وقوع شرایط ضبط تضمین (مطابق قرارداد) و اقدام کارفرما برای ضبط، وی موظف است این موضوع را طی ابلاغیه ای با ذکر مستندات و دلایل به مضمون عنه اعلام نماید.

• روند گرفتن و فسخ ضمانت نامه ها

ابتدا با مشخص کردن بانک، شعبه مورد نظر (که مورد تأیید کارفرما باشد) ، مبلغ و مدت اعتبار ضمانت نامه ، نامه ای در خصوص درخواست ضمانت نامه به کارفرما ارسال می کنیم. بعد از تأیید، کارفرما در نامه ای به بانک، ضمانت نامه درخواستی پیمانکار را تأیید می کند. پیمانکار به همراه نامه کارفرما، به بانک مراجعه می کند و ضمانت نامه را دریافت می کند. برای ابطال ضمانت نامه مجدد همین روند نامه نگاری تکرار و همراه با لاشه ضمانت نامه به بانک مراجعه و ضمانت نامه ابطال می شود.